

UHŘÍNĚVESKÉ

OBČANSKÉ NOVINY

facebook/obcanuhrineves

www.obcanuhrineves.cz

číslo 1/leden 2022

STAROSTA A POLICIE

Jak je možné, že se ve smlouvě starosty Zelenky na stavbu pečovatelského domu objevily dva miliony navíc?
str. 4-5

STARÝ MLÝN

Pověst praví, že jednu z nejstarších staveb v Uhříněvsi kdysi postavili templářští rytíři.
str. 7

CU KŘIK NEJEN ZA 50 TISÍC

Chcete si dobře přivydělat? Prodejte Praze 22 na pár týdnů pár slepic, králíků a holubů.
str. 8

PROČ létají na radnici Prahy 22 trestní oznámení? Naneštěstí se ukazuje, že pod pláštěm bohulibých plánů bývalé vedení radnice přivrátalo „malé domů“ spřáteleným firmám a lidem. V případě domu s pečovatelskou službou Betlímek šlo o dva miliony, v případě kulturní akce CU KŘIK a slepičího kurníku „jen“ o 50 tisíc. Čeština pro to má hezké klasické slovo „přikrádání“. Jde ale o naše peníze a my se musíme ptát, **PROČ** se s nimi nakládá tak neehospodárně.

PROČ bude mimořádně drahý projekt mateřské školy v podzemí zřejmě nahrazen klasickou školkou? Zkrátka proto, že to vyhoví dětem, jejich rodičům i občanům dotčených Bytovek. A nové vedení radnice si zřejmě uvědomilo, že už je zcela neudržitelná dosavadní politika „architektonických skvostů“ za neuvěřitelné peníze, které měly z veřejných

prostředků postavit věčný pomník předcházejícímu starostovi Zelenkovi. **PROČ?** Na radnici se zjevně vrátila soudnost a rozhodnutí postupně vymést předražené kostlivce ze skříní minulých radních a začít řídit městskou část podle normálních pravidel. Jsme pyšní na to, že i naše noviny přes odpor bývalého vedení radnice ke změně způsobu řízení obce trochu přispěly.

Dobrá, snad se hospodaření městské části konečně vrací ke službě občanům, a ne k uspokojování ambicí úzkého klubu vyvolených radních. Důkazem je jak zmíněný projekt nové školky místo podzemního bunkru V Bytovkách, tak po pěti letech dokončený projekt domu s pečovatelskou službou Betlímek. Doufejme, že teď už nikoho nenapadne si na takových projektech trochu „přikrást“.

-red-

CO SE CHYSTÁ PRO PRAHU 22 V PŘÍŠTÍM ROCE?

Do dalších komunálních voleb zbývá necelých deset měsíců, to ale rozhodně neznamená, že by nové vedení radnice městské části mělo zahálet. Jaké plány mají na radnici pro letošní rok, co se chystá pro Prahu 22?

Ptáme se: starosty městské části Praha 22 **Tomáše Kaněry** (ANO):

„Letošní rok nebude pro žádnou radnici jednoduchý. Zvyšující se náklady na energie, na materiál, stavební práce, v podstatě na všechno; do toho ještě epidemická omezení. To vše bude testem životaschopnosti vedení většiny městských částí.“

Pro krizi ale platí, že je třeba se jimi proinvestovat, a o to se budeme snažit i my. Pevně věřím, že se nám letos podaří především dokončit stavbu polyfunkčního domu v Pitkovicích. V jeho rámci vzniknou tolik potřebné další čtyři třídy mateřské školy, na které se místní mladé rodiny už těší, velký sál pro spolkovou činnost a rozsáhlý sportovní areál za domem, který bude sloužit celým Pitkovicím.

Naše městská část je plná mladých rodin, které nutně potřebují umístění pro nejmenší děti. To se týká i Uhříněvse, kde se dlouhodobě mluví o nové MŠ V Bytovkách. Tady je ale situace o hodně složitější. Naplánovaný je tu totiž megalomanský podzemní projekt za čtvrt miliardy, který není ve

prospěch ani dětí, ani rodičů, ani obyvatel v okolí. Nikomu se to nelíbí, dělají si z toho legraci, že to bude nejhlubší školka ve střední Evropě, dopravně je to zdroj problémů. To, co zde všichni potřebují, je normální konvenční školka se čtyřmi třídami, jaká do tohoto území patří. A to je také plán, který jsme začali v tomto roce prosazovat, věřím, že ho začneme i realizovat.

Držme si palce, ať se nám letos podaří postavit nejenom školky, ale třeba i obnovit skatepark, který přede dvěma lety vyhořel.“

Starosta Prahy 22 Tomáš Kaněra

NAD ŠKOLKOU V BYTOVKÁCH SNAD KONEČNĚ SVÍTÁ

RADNICE BY MĚLA OD OBČANŮ RYCHLE A CO NEJHLASITĚJI SLYŠET, KTERÝ PROJEKT MATEŘSKÉ ŠKOLY MÁ OBEC VLASTNĚ POSTAVIT

V minulém vydání našeho časopisu jsme psali v článku „Kolik zaplatíme za neexistující díru v zemi“ o stále větších a zřejmě i neřešitelných problémech s projektem mateřské školy V Bytovkách. Tato vlajková loď období starostování Vojtěcha Zelenky nabírá vodu do svého rozsáhlého a skutečně mimořádně hlubokého podpalubí. Více než osm milionů korun, které na projekt zatím MČ Praha 22 vynaložila, je pravděpodobně nadobro ztracených. To ale neznamená, že by školka V Bytovkách nemohla vzniknout.

NÁVRAT ZPĚT MŮŽE ZNAMENAT KROK VPŘED

Loni v prosinci projednávala situaci školky komise výstavby a územního plánu MČ a ta dala Radě MČ jednoznačné doporučení: Opustit pokusy o prosazení projektu známého pod přezdívkou „důlní dílo“ a z dalších dvou projektů, které uspěly v dřívější architektonické soutěži, vybrat návrh ateliéru BY Architects (její podobu ukazují přiložené vizualizace).

Finančně jde o daleko realističtější projekt.

Co je na zmíněném zasedání podstatné: Komise výstavby rozhodla v podstatě jednomyslně (pokud máme informace, tak z devíti členů, kteří jsou vybráni napříč politickým spektrem MČ, byl jeden nepřítomný, jeden se zdržel hlasování, ostatní byli pro podporu návrhu BY Architects). Ani zástupci předchozí „zelenkovské koalice“ nebránili svůj původní projekt.

Druhá skutečně důležitá věc: Podle informací obyvatel okolních domů, jejichž protesty zásadně znejistily řízení o územním rozhodnutí a o stavebním povolení původního projektu, podobný postup u nové verze nehrozí. Místní nebudou verzi BY Architects (pokud se uskuteční) klást odpor. To je klíčové pro případné rychlé vyřízení potřebných povolení.

Třetí (a možná nejpodstatnější věc): Finančně jde o daleko realističtější projekt. Náklady na výstavbu školky podle Zelenkova projektu jsou nyní zasmulovněny vysoko nad 200 milionů korun a možná vyšplhají až na hranici 275 milionů (viz minulé číslo našich novin, kde se problému ceny detailně věnujeme). I projekt BY Architects vyjde draž, než byl původní předpoklad – růst cen materiálů a stavebních prací byl v loňském roce extrémní a je tře-

ba s ním počítat. Ale realistické odhady, které jsme konzultovali s odborníky, hovoří o zhruba 80 milionech včetně DPH. A to je nesporně lépe financovatelné než částka kdesi nad čtvrt miliardy. Takže ústup od megalomanského projektu architektů Martina Hajného a Tomáše Veselého může být ve skutečnosti krokem vpřed k tomu, aby občané Prahy 22 měli pro své děti k dispozici novou školku dříve, než těm dětem vyraší vousy.

KDY SE TO ROZETNE?

Nicméně v danou chvíli radnice stále pokračuje v jednáních o původním projektu. Vcelku tomu rozumíme – architektonická soutěž má vítěze (Ateliér Hajný), za podivných okolností (zнову odkazujeme na předchozí čísla našeho časopisu) má také projektanta (z ničeho nic vzniklá společnost LAMBDA s vypůjčenými referencemi), jsou zde uzavřené smluvní vztahy. A smlouva je smlouva.

Vizualizace předložené kanceláří BY Architects, zdroj: BY Architects

ZÁHADA S NADZEMÍM A PODZEMÍM

V předchozím textu na toto téma jsme si dovolili jako nestavbaři položit otázku: Jak je možné, že projekt vybraný starostou Zelenkou tvrdí, že má „2NP“, tedy dvě nadzemní podlaží, když podlahová plocha „1NP“ je umístěna téměř čtyři metry pod původní úrovní terénu? Oslovili jsme v této věci několik odborníků, všichni se tomu podívovali. Popravdě tedy přiznáváme – této záhadě jsme na kloub nepřišli. Avšak vzhledem k vývoji situace se zdá, že to už ani není důležité.

Navíc už byly za přípravné práce utráceny nemalé peníze, snad až již zmíněných osm milionů korun. To nelze jen tak škrtnutím pera odepsat.

Možná i proto nejsou na sociálních sítích místní politici, snad jen s výjimkou Facebooku ODS Praha 22 (tam se školce věnují v podstatě pravidelně), příliš sdílní a nedělí se s občany nijak nadšeně o své postoje ke školce V Bytovkách. A ani na webu radnice či v jiných radničních médiích se to novinkami zrovna nehemží.

Třeba v posledním zpravodaji (prosinec 2021) najdeme o školce pouhé dvě zmínky. Jedna z nich je navíc klamná. Tvrdí se v ní, že na zasedání Rady 1. 12. 2021 byl schválen dodatek ke smlouvě s projektanty, kterým se prodlužuje čas na dodání výsledku o 133 dnů na celkových 343 dnů od podpisu smlouvy o dílo. Důvodem údajně

je, že: „projektová dokumentace nezahrnovala všechny související činnosti (např. vrty pro tepelná čerpadla, složitost bednění, rozsah a složitost zasklené plochy) a dále z důvodu nutných změn podzemních konstrukcí a objektů na základě provedeného hydrogeologického průzkumu“. Jenže Rada

sice návrh Dodatku č. 2 projednala, ale ve skutečnosti neschválila (stačí si to zkontrolovat na stránkách MČ).

Na okraj dodejme, že ono citované zdůvodnění je strašidelné. Vlastně se v něm říká, že podklady dodané radnicí za Zelenkovy éry byly nedostatečné. A že si toho projektant všiml v době, kdy už měl mít pomalu hotovo.

Druhá informace o školce je ve zpravodaji v textu o rozpočtu MČ, kde radní Štěpán Zmátlo píše, že finanční plán Prahy 22 počítá se „zahájením MŠ V Bytovkách“. Tak alespoň něco.

Realistické odhady hovoří o zhruba 80 milionech včetně DPH. A to je nesporně lépe financovatelné než částka kdesi nad čtvrt miliardy.

Ale o tom, kam jsme se směrem k realizaci za poslední měsíce skutečně posunuli, se ve zpravodaji nedočteme vůbec.

Jsmo proto rádi, že na první straně tohoto čísla našeho časopisu starosta Kaněra alespoň poodhaluje plán nového vedení radnice. V odpovědi na otázku redakce totiž opatrně připouští, že se kloní k řešení, které navrhujeme celou dobu - stornovat projekt původní a pustit se do racionálnější verze.

HLAVNĚ AŽ SE VĚCI POHNOU! (GLOSA REDAKCE)

Podle naší redakce není opatrné našlapování aktuálních radních nijak překvapivé. Není jim totiž co závidět.

V otázce MŠ V Bytovkách jsme jako obec ve slepé uličce. Dostal nás do ní minulý starosta Vojtěch Zelenka prosazováním projektu, který nemá podporu občanů a na který objektivně nejsou peníze. Co je horší: vedle stavění vzdušných zámků také podepsal několik smluv, na základě kterých již byly nebo mají být vyplaceny nemalé peníze.

Úkolem současného starosty Tomáše Kaněry a radních je obec z této slepé uličky vyvést – tak nebo onak. Buď se musí s občany dohodnout (těžko ale říct jak) a financování sehnat (to už je úplně mission impossible), nebo otočit směřování celé věci a poslechnout komisi výstavby. Což ale znamená vyřešit existující smluvní vztahy.

To nejhorší, co by se ale mohlo stát, by bylo, kdyby aktuální vedení radnice nakonec nemělo dost odvahy a nechalo to na příštím volebním období. Protože pak by platilo: „A co děti? Mají si kde hrát?“

Co mohou v této věci dělat občané? Podle nás mají jedinou možnost: vytvářet tlak na politickou reprezentaci, aby bylo řešení nalezeno. Z našeho redakčního pohledu jsou tím správným řešením kroky k tomu, aby se obec co nejdříve soustředila na to, co se postavit dá a na co se dají sehnat finance. Další utrácení za podzemní pomník exstarosty Zelenky jen zvýší díru v našich společných financích.

-tma-

„DVA MILIONY KORUN NAVÍC? NEKOUKÁM, CO PODEPISUJI...“

TAK REAGUJE EXSTAROSTA VOJTĚCH ZELENKA NA TRESTNÍ OZNÁMENÍ, PODLE KTERÉHO NEOPRÁVNĚNĚ ZVÝHODNIL STAVEBNÍ FIRMU

Bývalý starosta Uhřetěvesi, Pitkovic a Hájků Vojtěch Zelenka je podezřelý z šesti trestných činů. Vyplývá to z trestního oznámení, které podal tajemník městské části Praha 22. Rada městské části totiž před rokem schválila dodatek ke smlouvě na výstavbu domu s pečovatelskou službou Betlímek. Jenže když tento dodatek bývalý starosta o dva týdny později podepisoval, náhle se v textu bez vědomí Rady objevila neschválená týdenní sankce ve výši 73 780 Kč, což při 23 týdnech činí 1 696 940 Kč. Navíc nebylo zřejmé, zda jde o cenu bez DPH, či s DPH. A později byl uzavřen Dodatek č. 2, který na tuto sankci odkázal a připočetl DPH. Tak došlo k navýšení ceny stavby přesně o 1 951 481 korun.

Podle právníků jde o podezření z trestných činů podvodu (§ 209 zák. č. 40/2009 Sb), porušení povinností při správě cizího majetku (§ 220), zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329), přijetí úplatku (§ 331), podplácení (§ 332) a nepřímého úplatkářství (§ 333). Tedy činy, za které podle trestního zákoníku hrozí v krajním případě až 10 let odnětí svobody. Jak k tomu celému došlo?

KRÁSNOU PROJEKT BETLÍMEK

Někdejší vedení městské části Prahy 22 vymyslelo za starostování Ing. Martina Turnovského před pěti lety nádherný projekt. Poblíž romantického rybníku Nadýmače, nedaleko templářského Starého mlýna (o něm píšeme na jiném místě tohoto listu), měl vzniknout dvoupodlažní

dům s pečovatelskou službou s 16 byty pro místní seniory.

Tehdejší vedení radnice zadalo vytvořit krásný návrh stavby, získalo na něj stavební povolení, a hlavně peníze z dotace hlavního města Prahy. V roce 2017 bylo bývalým vedením radnice vše připraveno k výběrovému řízení na stavební firmu. Po komunálních volbách se realizace ujalo

vedení městské části Prahy 22 pod taktovkou nového starosty Vojtěcha Zelenky.

Víc než rok poté, 18. prosince 2019, získaly tuto zakázku na základě výběrového řízení dvě firmy, Podzimek a synové, s. r. o., a VISTORIA CZ, a. s. Kritériem výběru byla cena (60 % celku), délka záruky (20 %) a také doba realizace, tedy stavby (20 %). Doba stavby tedy z celé jedné pětiny ovlivnila celé výběrové řízení.

Stavba měla být podle tehdy uzavřené smlouvy hotova za 52 týdnů, tedy do jednoho roku, a její součástí byla i pokuta pro firmy ve výši bezmála 50 tisíc korun denně (49 849,80 Kč) pro případ prodlení. Tato pokuta se navíc měla po dvou měsících navyšovat.

Jenže po 52 týdnech, předloženého 18. prosince, byla stavba zhruba v půlce. Jak na to zareagovala Zelenkova radnice? Začala žádat 50 tisíc za každý den z prodlení? Ale ne. Naopak.

RADA ROZHODLA, STAROSTA MĚNÍ

Přesně v době konce smluvně stanovené lhůty, dne 23. 12. 2020, podepisuje tehdejší staros-

Exstarosta Prahy 22 Vojtěch Zelenka (STAN)

ta městské části Praha 22 Vojtěch Zelenka dodatek ke smlouvě. Je to Dodatek číslo 1, dne 9. 12. ho schválila Rada městské části.

Jenže zatímco Rada schválila, že stavebním firmám bude prodloužena doba stavby kvůli údajně nezaviněným okolnostem o maximálně 11 týdnů, starosta podepisuje pro-

dloužení délky stavby o minimálně 11 týdnů. Ďábel je tedy jako vždy skryt v detailu, nejméně 11 týdnů může znamenat cokoli, třeba i rok. A zůstalo zde i zhotovitelem „nezaviněné“ období 23 týdnů, které mohou stavební firmy účtovat.

Kromě toho, Radou MČ schválené znění dodatku neobsahuje právo stavebních firem účtovat 73 780 Kč za každý z těchto týdnů

*Ďábel je tedy
jako vždy skryt
v detailu, nejméně
11 týdnů může
znamenat cokoli,
třeba i rok.*

prodlení, zatímco starostou podepsaný dodatek ano. Ani slovo o tom, že původně měla za každý den prodlení platit firma městské části, tedy nám všem, 50 tisíc korun. Naopak zde starosta potvrzuje, že stavební firmy uvedené prodlení nezavinily, a tedy městská část nemá nárok na žádné peníze za zpoždění stavby.

Celkově dnes městská část Praha 22 vyčísluje ztrátu starostou podepsaného neschváleného dodatku na cca dva miliony korun. A tím, že „zprostil“ dodavatele pokuty za zpoždění, tedy převzal celý závazek na městskou část, lze např. spočítat sankci 23 týdnů = 161 dnů x 50 tis. Kč = 8 milionů Kč. Netřeba zdůrazňovat, že podle platných pravidel starosta nemůže měnit v takových případech rozhodnutí Rady MČ a změny smlouvy podepisuje výhradně v rozporu s právními předpisy. Právě proto bylo podáno ono trestní oznámení. Kdyby ho úředníci městské části nepodali, hrozí jim samotným stíháním za neoznámení trestného činu (§ 368).

CO NA TO STAROSTA ZELENKA?

Změnit v textu dodatku smlouvy slovo z minimálně na maximálně zřejmě člověk omylem udělat může, i když je to hodně divné. Zato změnit částku 0 Kč na 73 780, resp. 84 847 s DPH Kč se omylem nejspíš nezdá. Jak tohle vysvětluje starosta?

Místo původně schváleného dodatku prý podepsal nové znění, na kterém se mezitím dohodl právní zástupce zhotovitele a místostarosta Pavel Kosař (STAN). Prý mu jeho úředníci

23 týdnů = 161 dnů x 50 tisíc Kč = 8 milionů Kč

nový dodatek podstrčili v podpisové knize. Proč by ale text dohodnutý na Radě MČ Prahy 22 měnili a riskovali tím postih, bývalý starosta Zelenka neříká. Zfalšovaná smlouva se podle něj objevila na jeho stole jen tak.

„Dodatek jsem podepsal na základě garance správnosti ve formě evidenčního listu, který je standardně součástí smluvních písemných ujednání. Vzhledem k tomu, že dodatek nevstoupil v platnost, tak jsem ani nemohl městské části způsobit žádnou

škodu,“ tvrdí exstarosta Zelenka. I kdyby ale byla jeho obhajoba (v případném trestním řízení může obviněný legálně lhát) sebeupřímnější, bývalý starosta pravdu nemá. Trestný čin se stane i v případě, že je proveden ve stadiu pokusu. Na rozpor v textu dodatku smlouvy mimochodem přišel Kontrolní výbor Zastupitelstva MČ Prahy 22, když porovnal dodatek zveřejněný v oficiálním registru smluv s tím, co předtím schválila městská rada.

Ale hlavně, jednou ze základních povinností veřejného činitele jsou povinnosti při správě cizího majetku. Na to myslí i zákon, peníze na radnici nepatří starostovi, ale občanům městské části.

A je povinností starosty se o ně

starat co nejlépe, nikoli sem tam někomu přihrát malou domů. I když slovo „malá“ je vzhledem ke dvěma milionům korun zřejmě opravdu nedostatečné.

Pavel Janů

At' už na krásném projektu domu s pečovatelskou službou Betlímek zkusil odlopnout trochu perníčku kdokoli, je to sice hnusná, ale jen kaňka na kráse. Měli bychom být u nás pyšní, že tak nádherný projekt pro naše seniory nakonec vznikl. Bude to chloubou Uhřetěvsí, Pítkovic i Hájků. Bez ohledu na šátravé ruce, které si z něj chtěly něco šoupnout do kapsy.

Takhle vypadá dům s pečovatelskou službou nyní, připraven na nastěhování prvních uhřetěvských klientů...

...a takto vypadala stavba v dubnu loňského roku.

DĚTI RADÍ RODIČŮM, JAK VYCHÁZET S PENĚZI

UHŘÍNĚVESKÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLY UČÍ FINANČNÍ GRAMOTNOSTI

Bída naučila Dalibora ze Smetanovy opery hrát na housle, současná mizerie z covidové, energetické a cenové krize učí nás všechny, jak vystačit s rodinnými financemi. Rodiče žáků uhříněveských Základních škol U Obory a Bratří Jandusů mají ale výhodu. Jejich děti mají totiž do výuky dlouhodobě zařazeny základy finanční gramotnosti a navíc jsou do ní ještě zváni odborníci z praxe. Jak to probíhá? To vysvětluje v textu pro náš list lektor finanční gramotnosti Martin Macura.

Jde hlavně o to, „aby žáci získali informace nejen od učitelů, ale přímo i od odborníků z oblasti financí,“ říká o konceptu výuky finanční gramotnosti Mgr. Ivana Vodičková, ředitelka ZŠ U Obory. Tak se žákům dostává komplexních informací a znalostí, které jim pak společně s rodiči umožňují porozumět lépe rodinným financím a tomu jak s nimi správně nakládat zejména v této složité době.

Naše konzultační firma se věnuje zvyšování finanční gramotnosti dlouhodobě a zaměřujeme se zejména na mladé lidi, včetně výuky na základních školách. Žákům se snažíme s ohledem na jejich věk tuto poměrně náročnou tematiku zprostředkovávat zábavnou formou, aby uměli zacházet s kapesným od rodičů, brigádními odměnami a aby alespoň zpozorněli, když se na nás téměř denně hrnou otázky inflace a finanční krize ze všech sdělovacích prostředků.

MÁ DÁTÍ - DAL

Obdobně jako v účetnictví se snažíme žákům něco dát a očekává-

me, že ti za to získají odpovídající znalosti a poradi rodičům. Seznamujeme je s obecnými otázkami fungování finančních institucí, zejména bank, s formami platebního styku, bankovních účtů a typem platebních karet, včetně možností zhodnocování finančních prostředků. Žáci vzhledem ke zvládnutí počítačových dovedností mají zájem o internetové bankovníctví s důrazem na bezpečnost a pojištění vkladů. Stranou nezůstávají ani principy daně z příjmů, otázky hypoték, úvěrů, leasingu a také exekucí, o kterých se hodně hovoří, ale málokdo zná pravidla jejich fungování. Věnujeme se tedy tématům, která žáci využijí v diskusích s rodiči či v pozdější pracovní kariéře. **Závěrem přednáškového cyklu se speciálně věnujeme základním principům rodinných a osobních rozpočtů.** Pro žáky devátých tříd nabízíme ještě bonusový seminář personalistiky, aby věděli, než půjdou na první brigády, jaké smlouvy se podepisují a co mají obsahovat, což bohužel nezná ani většina dospělých. Paní Vodičková vedle kurzu personalistiky navíc ještě hodnotí velmi kladně

také blok pracovního práva a oblasti smluv na brigády pro žáky devátého ročníku. Během výuky klademe důraz na praktické příklady z reálného fungování finančních trhů, momentálně na objasňování inflace a jejího vlivu na hospodaření rodin.

UČENÍ (FINANČNÍ GRAMOTNOSTI) NENÍ PRO ŽÁKY MUČENÍ

Pokud žáci potřebují poradit i v pozdějších letech, mohou využívat následně bezplatné mailové či osobní konzultace. Máme totiž zkušenost, že se nám děti ozývají i po několika letech, což osobně pokládáme za nejlepší zpětnou vazbu.

Zdálo by se, že žáci ještě nedisponují finančními prostředky a nemají o finanční gramotnost zájem. Opak je pravdou, jak potvrzuje zástupkyně ředitele Základní školy Bratří Jandusů Mgr. Jitka Rothová. „Děti dostávají kapesné, chodí na placené brigády, řada z nich má zřízen bankovní účet. Žáci mají proto o semináře zájem, s lektorem spolupracují, pokládají otázky, sdělují své zkušenosti. Semináře jsou ale přínosné nejen pro děti, ale i pro učitele. Vysoce je hodnocen profesionální přístup, skvělá příprava a přívětivé podání lektora. Často se stává, že se zdaleka nestihnou vyčerpat všechna témata, a proto využíváme ochoty lektora dokončit výklad v jeho volnu.“ A téměř pravidelně kladou dotazy i přítomní učitelé. „Nejlepší zpětnou vazbu máme od devátáků, kteří se chystají na brigády, takže dobře vědí a jsou připraveni, na co si dát pozor,“ dodává paní Jitka Rothová. Jsme

rádi, že obdobně oceňuje přínos a zkušenosti z výuky finanční gramotnosti i paní Ivana Vodičková. Obě pak vítají pozornost základnímu vzdělávání v Uhříněvsi městskou částí Praha 22, včetně finanční podpory.

JAK NA FINANČNÍ ŠMEJDY

Žáci mají ze sdělovacích prostředků velmi často informace o různých finančních podvodech, lákání peněz z lidí formou „letadlo“, klamání s cenami energie, a ptají se, jak se těmto praktikám tzv. šmejdů bránit. My často před dohodou se školou či jiným zájemcem o strukturu semináře dostáváme základní otázku, **co si od výuky finanční gramotnosti při složitosti tématu slibujeme?** Na obě otázky máme zjednodušující a pragmatickou odpověď: Pokud tyto semináře a informace pomohou alespoň pár dětem či rodinám před finančním karambolem typu ztráta peněz, dluhová past, exekuce, nedodržení smluv na brigády či před lákadlem šmejdů, tak má výuka smysl. Proto se snažíme semináře maximálně zaměřit na praxi, objektivitu poskytovaných informací a srozumitelnou prezentaci, což jsou hlavní kritéria i pro výběr lektorského sboru. V žádném případě ale nesmí být lektorská činnost propagací a marketingovou nabídkou finanční instituce. Zakládáme si na tom, že jsme nezávislá společnost a nejsme spojeni s žádnou finanční institucí, jejíž produkty bychom nabízeli.

Martin Macura, lektor

Žáci 5. B ze Základní školy Bratří Jandusů na hodině finanční gramotnosti

STARÝ MLÝN, ZŘEJMĚ NEJSTARŠÍ STAVBA V UHŘÍNĚVSI

SPORY O CHARAKTER, VYUŽÍVÁNÍ A STÁŘÍ BUDOVY

V uhříněveské ulici U Starého mlýna se nachází objekt, který již v roce 1875 zaujal akademického malíře Jindřicha Bubeníčka. Díky jeho akvarelům z tehdejší doby se zachovala jeho podoba v původním renesančním stylu. Po tomto roce však bohužel postupně docházelo k odstranění jeho charakteristických renesančních detailů včetně kamenných ostění oken a mohutného kamenného vstupního portálu z červeného pískovce.

JEDNALO SE PŮVODNĚ O TVRZ, NEBO MLÝN?

Tyto velmi necitlivé zásahy do stavby objektu provedla správa bývalého cukrovaru v Uhříněvsi po jeho zakoupení i s potokem. Koupě byla provedena podle zákona o vodním právu, pro chod cukrovaru byla voda pochopitelně nezbytná. V objektu byl zřízen byt pro pracovníka, ale do budovy se neinvestovalo, a tak začala rychle chátrat. Patrně okolo roku 1920 se ještě využívalo mlýnské zařízení, ale jen pro šrotování. Mouka se tu již nemlela. Zmizely renesanční detaily, objekt přestal sloužit jako mlýn, avšak otázky, kdy vlastně objekt vznikl a jaká byla skutečně jeho původní funkce, zůstaly. O době vzniku a funkci objektu se tak vedly a doposud vedou spory, zda šlo původně o typ mlýna s věží, či o tvrz. První variantu vehementně hájil již zesnulý PhDr. Dobroslav Líbal. Podle jeho názoru šlo jednoznačně a původně o mlýn.

Ke druhé variantě se přikláněl Antonín Semanský v publikaci *Paměti městyse Uhříněvsi a okolí* z roku 1910. Uvádí, že budova je 600 let stará a byla postavena templáři původně jako tvrz. Upozorňuje, že tento objekt byl pak na mlýn přeměněn až dodatečně. Dokládá to tvrzením, že obvodová zeď byla až následně probourána pro vodní kolo a věž podkopána pro odtok vody. Tyto dodatečné úpravy jsou dodnes patrné z charakteru tohoto zásahu, který nemá žádné solidní zaklenují průrazu a který by byl

ve starším období vzniku budovy proveden důkladněji. V důsledku těchto úprav věž popraskala svislými, dnes již stabilizovanými trhlinami. K témuž názoru jako A. Semanský dospěl i architekt Pavel Pírk. S manželkou Karolínou, akademickou malířkou, budovu v roce 1966 zakoupili a před celkovou rekonstrukcí provedli podrobný průzkum. Dodatečná změna funkce je tak zřejmě nesporná. **Inkriminovaný objekt tak byl původně tvrzí a teprve později přebudován na mlýn.** Stavba byla v mimořádně špatném stavu. Vyžadovala kompletní výměnu krovů hlavní budovy i věže, nový rozvod elektřiny, zřízení vodovodní přípojky, novou kanalizaci, opravu dřevěných stropních konstrukcí a mnoho dalších úprav. Když noví majitelé s nadšením líčili přátelům své záměry, ti se shovívavě usmívali a říkali, že je to práce pro dvě generace. Nebyli daleko od pravdy. Celkovou opravou, a zejména pak výměnou krovů se majitelé rozhodli objekt vrátit do stavu zachyceného akademickým malířem Jindřichem Bubeníčkem. Pro obnovu volutových štítů ale bylo nutno snížit hřeben střechy přibližně o jeden metr. Při sondách do těchto štítů byli investoři mile překvapeni, neboť volutové štíty zůstaly zachovány a byly pouze dozděny do roviny pro jednoduchý štít v podobě konce 19. století! V rekonstrukci manželé zapáleně pokračovali a pro další práce využili mapky z roku 1715, na níž je patrná dřevěná dostavba věže. I tuto nástavbu nakonec

Starý mlýn na fotografii Vlastimila Malého (80. léta 20. století)

dokončili počátkem roku 1992. A tak jejich přátelé měli pravdu, neboť celkovou rekonstrukci završili manželé Pírkovi až v roce 1998.

SPORY O STÁŘÍ OBJEKTU

Jak se vedly diskuse o původní a následné povaze objektu, tak se vedly a vedou i o jeho stáří. Jak jsme již zmínili, A. Semanský udává stáří 600 let a za stavitele považuje templáře, k jejichž majetku Uhříněves skutečně v dávné minulosti patřila. Kdyby ale tvrz vystavěli oni, pak by v architektuře budovy musely být patrné starší prvky než renesanční. V případě templářů by se jednalo o prvky románské až gotické. Ty se však nenalezly ani při podrobnějším průzkumu, při němž byla sejmuta i novodobá omítka. Veškeré dochované architektonické detaily – některé byly objeveny až dodatečně v zazděných otvorech – ukazují skutečně na dobu vzniku objektu v období renesance na přelomu 16. a 17. století. Tomu odpovídají i mnohé pozdější zásahy do celkového

vzhledu objektu i jeho interiéru. Časový odstup od doby působení templářů a stavby tvrze je tak 200 let. Přestavba z tvrze na mlýn se tak uskutečnila podle leptočtu vytesaného na dubovém trámu mlýnské konstrukce v roce 1727.

Nezbývá než hledat starou komendu templářů v místech bývalého zámku (dnes Výzkumný ústav živočišné výroby), kde mohl stát rozsáhlý objekt. Že v prostoru Uhříněvsi templářská komenda byla, je písemně doloženo a místo v okolí zámku i vzhledem k vyvýšenému terénu by jistě takovéto opevněné stavbě vyhovovalo. Stál zde i románský kostelík, jehož fragmenty jsou dochovány ve zdech dnešního kostela Všech svatých. Rovněž v okolních objektech jsou patrné části románských a gotických portálů. Vlastní komendu templářů by tak mohl objevit až náročný archeologický průzkum v prostoru bývalého zámku, což je však už jiná historie.

Michal Klich, kronikář

Chválíme

Novoroční dárek nadělil těm občanům, kteří nestíhali během roku, v podobě termínu k očkování proti covidu dne 28. 12. 2021 uhříněveský endokrinolog docent MUDr. Daniel Smutek. Po volných místech se jenom zaprášilo, a proto patří lékař i jeho zdravotním sestřičkám upřímný dík nejen očkovaných, ale i naší redakce. Nejen za nápad vyjít vstříc zájemcům o očkování v netradičním termínu, ale hlavně za vstřícnost a ochotu obětovat část povánočního volna. Za chvályhodnou zmínku stojí, že MUDr. Smutek se připojil k iniciativě Lékaři pomáhají Česku!

Kritizujeme

Občané, kteří sledovali předvánoční streamované jednání zastupitelstva, se opět bavili díky tradiční balkonové galerce příbuzných zastupitelů opozice. Jejich obstrukční výlevy zase dosahovaly vrcholných obrátěk. Po slíbení třídní lhůty k odpovědi na mailly zastupitelům (zcela odlišné od odpovědi radními) lze očekávat, že zastupitel Lagner zase zbaběle vyšle na balkon svého otce, který bude předčítat mailly, kverulovat, a hlavně zdržovat. Mindráky by si měli občané léčit jiným způsobem, a ne zdržováním zastupitelů od důležitějších otázek. Jak nás pobavil komentářem jeden ze čtenářů, v případě balkonového řečníka: Kde nic není, ani čert nebere.

UHŘÍNĚVESKÉ OBČANSKÉ NOVINY
ROČNÍK III, ČÍSLO 1
VYCHÁZEJÍ: 10 X ROČNĚ, V NÁKLADU
7300 KUSŮ, NEPRODEJNÉ
VYDAVATEL: ASTRAIA, SPOL. S. R. O.,
POD MARKÉTOU 87, PRAHA 10-HÁJEK,
REDAKCE@OBCANUHRIINES.CZ
ODPOVĚDNÝ REDAKTOR: PAVEL JANŮ
IČ: 25758179, EV. Č. MK ČR E 24047
VYDÁNO DNE: 20. 1. 2022
ČLÁNKY A FOTY BEZ UVEDENÍ ZDROJE
JSOU REDAKČNÍ MATERIÁLY.
VYROBENO Z RECYKLOVANÉHO PAPIRU.

TŘI SLEPICE ZA 50 TISÍC KORUN ČESKÝCH?

Za tento kurník se slepicemi, králíky a holuby zaplatila Praha 22 v režii zastupitele Kappela (BEZPP za STAN) přesně 50 tisíc korun. K neuvěření!

MNOHO KŘIKU KVŮLI TRPKÉMU CU KŘIKU

MÍSTO ROZSVÍCENÍ PROGRAMU MUZEA A KULTURY PŘEDCHOZÍ RADNÍ ZHASLI

V červnu 2019 jsem na stránkách Uhříněveského zpravodaje poukázal na absenci dlouhodobé koncepce našeho muzea. Místo vlastní práce na ní se bývalí radní upnuli jako ke spáse na metodiku vydanou magistrátní organizací Kreativní Praha s příznačným názvem Kulturní KOMPAS. Měla jim ukázat směr, kterým se vydat.

Obdržená doporučení obsahují mnohem více otázek než odpovědí a právem vzbuzují rozpaky. Například: *Do budoucna by bylo vhodné vyjasnit poslání, funkce a program muzea... Uhříněvesí vede rušná dopravní tepna a podobná objemná tvrzení. Třešničkou na dortu pak bylo závěrečné doporučení odborníků: Soustředit nově (a zcela uměle) komunitní aktivity na betonovém plácku mezi školní jídelnou a domovem pro seniory, v němž kreativci spatřují velký potenciál a předpolí muzea.* Občané však s neosobním prostorem spíše zápolí. Pro ověření „vědy“ v praxi se zde konal festival CU KŘIK, přičemž k tomu bylo okolí náležitě vyzdobeno bizarním způsobem bez jednotícího záměru. Za zmínku stojí slavné slepičí domečky za 50 000 korun, a to jedna ze slepic prý uhnula a králíky z dalších domečků se nepodařilo uchránit před dezercí do okolí. Kolik stály stolky a židle osiřelé na parkovišti, které nejvíce navštěvovali holubi, raději nezjišťujeme. Nad ne zrovna důstojnou úroveň akce Rozsviť Uhříněves se ostatně v minulém čísle Uhříněveských občanských novin pozastavila jedna ze čtenářek. O naprosté bezradnosti minulého vedení svědčí také nápad umístit do zrekonstruované budovy muzea sdílená kancelářská místa, která by podle magistrátních znalců měl v budoucnu obsadit speciální pracovník – produkční. Kde na něj v rozpočtu městské části vzít, se už v metodice neuvádí... Mimochodem nápad se sdílenými kancelářemi se neujal a ve zkušebním půlročním provozu o něj nebyl vůbec žádný zájem. Hlavně že se koupil kávovar a vyrobil bar.

Jen grandí rozdávají granty na akce se vstupným dobrovolným, jehož výtěžek je pro muzeum žalostný. Kultura přece není zadarmo a kulturní komisi nepřísluší občany vychovávat. V naší obci se dobře ujal participativní rozpočet. Občané mohou svým hlasem prosadit konkrétní věc. Proč potom neuplatnit stejný princip také v kultuře? Přínosným se zdá být návrh členky kulturní komise paní Kadrnožkové, aby na webu MČ visel jednoduchý návod k podání žádosti o podporu při pořádání různých akcí. Veřejnost by tak nakonec sama rozhodla, které z nich dotace dostanou, tudíž o které lidé doopravdy stojí. Větší motivace k aktivní propagaci a podněcování příznivců jistě neuškodí ani organizátorům. Jednu věc je však třeba ocenit, a tou je obohacení českého jazyka o nové slovo. Zastupitel Pavel Kappel (BEZPP za STAN) totiž hodlal v rámci svých mimořádných, a proto samozřejmě drahých aktivit muzeum rozřít.

Tomáš Mašinda, spolupracovník redakce

Posíláme foto posledního pámníčku vyznačení cyklostezky Pitkovice-Benice, jež byla schválena Magistrátem hl. města Prahy v roce 2019, v roce 2020 byla "vykolíkována". Aktuální stav je vidět na přiložené fotografii. Určitě by byla vhodná realizace této cyklostezky v rámci výstavby polyfunkčního domu v Pitkovicích, která zhoršuje životní prostředí v okolí stavby.

Občané Pitkovic

Obsah novin tvoříte i Vy, naši čtenáři.
Náměty pište na adresu: redakce@obcanuhrineves.cz